

Ричард Ран, Намалете разходите за започване на бизнес в България

източник:

<http://ime.bg/bg/articles/namalete-razhodite-za-zapochwane-na-biznes-w-bylgariq/>

Знаете ли, че когато някой започва бизнес в България, той Ви прави услуга? Да, човек обикновено стартира бизнес за да реализира печалба за себе си. Единственият начин обаче законно да реализираш печалба дългосрочно е като произвеждаш или предоставяш стока или услуга, която българите искат, нуждаят се или желаят. Когато предлагат тази стока или услуга, предприемачите повишават щастието и/или благоденствието на поне някои българи.

Успешният бизнес в България ще повиши възможностите за заетост за българите, фирмите ще купуват стоки и услуги от други фирми, което ще е добре за тях и хората, които работят в тях. Всеки нов бизнес, независимо дали ще е спортен магазин или предприятие за високи технологии, води до ползи както за собствениците си, така и за своите клиенти, работници и доставчици. Повечето проспериращи страни се характеризират с висока степен на новосъздадени фирми.

Всяка година Световната банка изготвя годишна класация за правене на бизнес. В изданието за 2008 година България е на 46 място от общо 178 страни. Мястото не лошо, но ситуацията може да бъде много по-добра. По показателя за започване на бизнес обаче страната се нарежда на 100-но място от 178. Това неблагоприятно класиране лесно може да бъде поправено с няколко законодателни промени. Започването на бизнес в България все още отнема прекалено дълго време, изисква много документи и е по-скъпо от редица страни по света.

Една от главните пречки да започнеш бизнес в страната е изискването за минимален капитал. В много страни, като моята собствена, САЩ, няма подобно изискване. В резултат на това, милиони нови фирми се създават всяка година в полза най-вече на американските граждани.

Защо тогава в България има такова изискване? Тези, които защитават изискването за минимален капитал твърдят, че той е необходим за да гарантира плащането на данъци и вземанията на кредиторите. Тези твърдения са безпочвени.

Фирма, която не е създадена няма никога да плати данъци, и затова фирми, които не са създадени поради изискването за минимален капитал, но които биха били успешни, всъщност представляват пропуснати данъчни приходи за държавата. Малко вероятно е кредиторите да възвърнат цялата си инвестиция от бизнес, който не е успешен, независимо дали има изискване за минимален капитал при регистрацията или не.

Всеки знае, че новите фирми са много рисковани и този риск не може да бъде значително намален като се изисква минимален капитал. Тези, които отпускат кредит на нова фирма трябва да го правят само въз основа на реални активи, които се залагат, и най-вече въз основа на характера и възможностите на предприемача, който започва бизнес.

Много хора със съвсем малко пари идват от цял свят в САЩ и започват бизнес. Причината да го правят от части е, защото е по-лесно в сравнение с други страни. Няма изискване за минимален капитал, разходите за създаване на едноличен търговец, ООД или АД в редица щати са много ниски. Аз самият съм регистрирал компании във Флорида, Вирджиния и Делауеър, правейки го по Интернет за няколко часа, и струвайки ми само няколкостотин долара. Не се наложи да ходя до никое държавно учреждение.

България трябва все по-бързо да се движи към електронно правителство, където повечето от взаимодействията с администрацията могат да се извършват през Интернет по подобие на Естония (най-успешната страна от бившите комунистически страни). Електронното правителство драстично намалява времето и разходите, както и възможностите на корумпирани държавни чиновници да се възползват от хората.

България трябва да премахне изискването за минимален капитал при започване на бизнес и значително да улесни процедурите, така че всеки който желае да стартира нова и законна фирма, и който е склонен да рискува собственото си време и капитал да може да го направи по Интернет за часове по най-евтиния начин. Ако това бъде направено, нивото на предприемачество в България ще се повиши, което означава повече нови работни места, нови услуги и стоки. Всичко това ще допринесе за просперитета на българите.

Единствените хора, които печелят от скъпата и продължителна процедура за започване на бизнес са онези адвокати, които печелят от подобни услуги, и онези чиновници, честни и нечестни, които печелят от ненужния товар върху предприемачите, искащи да започнат бизнес. Аргументите от тези адвокати и бюрократи трябва да се игнорират, защото струват на българите много, тъй като отблъскват продуктивните и изобретателни предприемачи и спират създаването на нови стоки, услуги и работни места. Предприемачите трябва да бъдат насърчавани, а не затруднявани.

Една от големите грешки на икономическия модел при комунизма беше, че в него нямаше място за предприемачите, които създават нови стоки и услуги и това е една от причините комунистическите страни да изостават значително. Тези, които пречат на потенциала и опитите на кандидат-предприемачите са роби на старото мислене, независимо дали го знаят или не. На приятелите ми в България ще кажа да премахнат оставащите бюрократични пречки върху предприемачите, защото провалът да го направят ще струва на България нейния просперитет.

* Ричард Ран е старши сътрудник на Института Катон и председател на Института за глобален икономически растеж, съ-председател на Проекта за икономически растеж и преход в България през 1991 г.